

Ordf. i Sveriges Allm. Organist- och Kantorsfören. Centralstyrelse, *Gustaf Lizell*, Ordf. i Ärkestiftets Kyrkosångsförbund.

Gustaf Lindberg, Harald Colleen, O. Sturzenbecker, Ärkestiftets Kyrkosångsförbunds Arbetsutskott.

Bestämmelser vid orgelbygge

till ledning för arkitekter. Bestämmelserna antogs vid första internationella Orgelkongressen i Budapest den 11—14 sept. 1930 under ordförandeskap av prof. Matthias, Strassburg.

1. Vid nybyggen, i vilka en eller flera orglar skola uppställas, är det nödvändigt att arkitekten redan vid planläggandet av byggnaden tillkallar en orgelsakkunnig på det att inga mått och steg träffas, som vid senare orgelbygge kunna inverka menligt på instrumentets placering beträffande det akustiska.

2. Som orgelsakkunnig anses var och en vara, som kan förete bevis på att kunna konstruktivt göra ritningar över orgeltekniska delar och fastställa pipornas mensurering samt med tillräcklig kompetens kunna taga reda på möjligheterna för olika klangutveckling genom bestämmandet av pipornas diameter och uppskärning. Det är klart att varje orgelsakkunnig måste vara tillräckligt förtrogen med orgelns framtida konstnärliga användning i kyrka och konsert.

3. För att hindra något slag av monopol, blir det nödvändigt, att för varje distrikt utse flera lika berättigade sakkunniga.

4. Samarbete mellan flera sakkunniga är i fråga om ett större orgelbygge oavvisligt.

5. För bildandet av vederbörlig prövningskommission för utseendet av sakkunniga böra kyrkliga som kommunala myndigheter vinnas.

6. De sakkunniga böra av sina respektive myndigheter lämpligen avlönas för sitt arbete, antingen fast eller för varje särskilt arbete. Deras verksamhet får på intet sätt honoreras av orgelbyggaren. För fria arbeten må en tariff uppställas i anslutning till den tariff, som redan tillämpas för arkitekterna.

7. Också i ansvarighetsfrågan böra de för arkitekterna gällande bestämmelserna, respektive ansvarighetsåtgärderna vid arbetsuppgörelse användas i tillämpliga delar.

8. Den orgelsakkunnige bestämmer orgelns eller orglarnas storlek och det för den eller dem nödvändiga utrymmet. Per ljudande stämma bör i regel beräknas ett utrymme av 5 kbm i genomsnitt.

9. Också vid små utrymmen måste arkitekten räkna med att en större orgel med ända till 30 stämmor bör kunna inbyggas.

10. Uppbyggandet av orgeln dryftas mellan arkitekten och den sakkunnige, varvid klangmöjligheterna få bliva utslagsgivande.

11. Vid bestämmandet av orgelns prospekt bör den sakkunnige medverka.

12. Orgelns grundbyggnad måste i varje fall beräknas för 750 kg:s belastning per kvm. Rör det sig om mycket stora orgelbyggen, måste de särskilda positionerna beräknas för sig.

13. Vid bestämmandet av orgelns plats måste likaledes den orgelsak-kunnige rådfrågas.

14. Vid prospekten, som bildas av piporna, är det nödvändigt att piporna äro ljudande och ha sin verkliga längd.

15. I rum, som skola centraluppvärmas måste man fordra, att orgel-huset samtidigt uppvärms så att inga metalledar etc. »anlöpa». (Kon-densering.)

16. I orgelrummet bör icke finnas några fönster. Man måste und-vika att störningar uppstå genom inflytande från atmosfären.

17. Vid orgelanbud äro bestämmelserna noggrant utarbetade av orgel-sakkunniga innan orgelbyggarne uppmanas inkomma med kostnadsförslag. Dessa bestämmelser måste utom dispositionen åtminstone innehålla nog-granna uppgifter om alla ifrågavarande använda materialier, såväl om träkonstruktionen som om pipmetallen. Dessutom en tillräckligt noggrann beskrivning över mensuren vidd ävensom pipmetallens grovlek och så en beskrivning över orgelsystemet.

18. En eventuellt genom kontrakt fastställd leveranstid skall inträda först då alla uppgifter för de särskilda delarna föreligga färdiga, slutgil-tigt utvalda och undertecknade av den eller de sakkunniga.

19. Om en sakkunnig medverkar vid en orgels byggande, antydes det å ett synligt ställe på orgeln.

(Översättningen verkställd av musikdirektör *J. Assarsson*, Hälsingborg.)

Koralvecka i Båstad.

Inbjudan utgår härmed till deltagande i en koralvecka förlagd till Båstad den 5—11 september 1933. Den är avsedd att ägnas åt koralen i dess tvåfaldiga gestalt: den gregorianska och den lutherska, och vill giva ett tillfälle till inlevelse i densamma. Koralen är till sitt ursprung försam-lingssång och är uttrycket för den gudstjänstfirande församlingens bön. Historien har visat att koralen varit en ousinlig källa till inspiration för konstsången. Men själv hör den församlingen till. Det gäller för försam-lingen att ständigt återvinna den såsom sin egendom och detta på ett så-dant sätt att den förnimmer det som en glädje och en gåva att bruka den. Sådant kommer dock icke av sig självt. Därtill kräves inövning. Den stundande koralveckan vill giva tillfälle till sådan inlevelse i koralen.

Inövningen kommer att omfatta i fråga om den gregorianska koralen dels en av högmässans serier dels någon eller några liturgiska andakter enligt Evangelisk Tidegård och i fråga om den lutherska koralen valda psalmer.

Denna inbjudan vänder sig till män och kvinnor, den går till präster och organister, till körmedlemmar och lärare samt till det kyrkliga lek-folket i gemen.